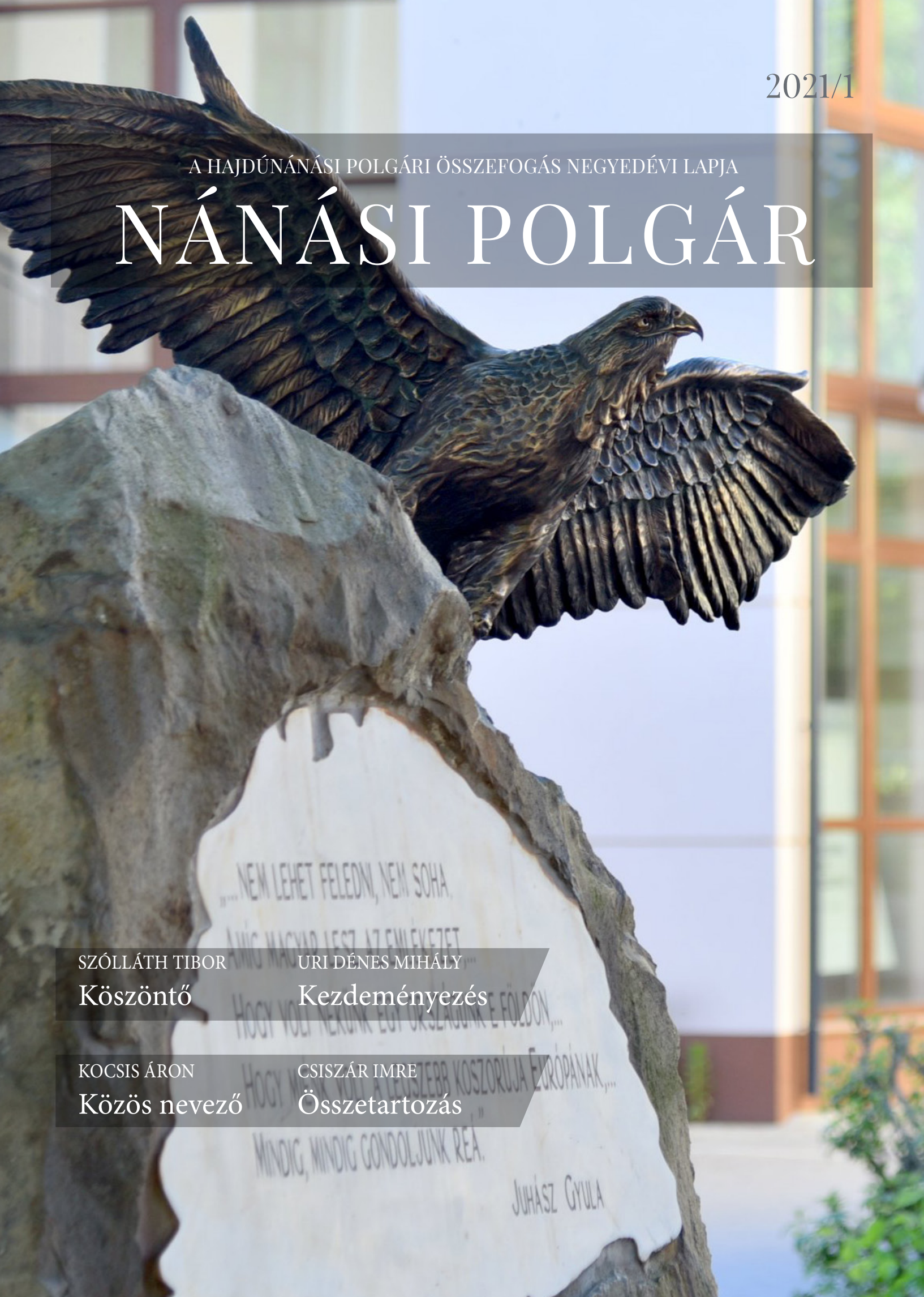

2021/1

A HAJDÚNÁNÁSI POLGÁRI ÖSSZEFOGÁS NEGYEDÉVI LAPJA

NÁNÁSI POLGÁR

SZÓLLÁTH TIBOR

Köszöntő

URI DÉNES MIHÁLY

Kezdeményezés

KOCSIS ÁRON

Közös nevező

CSISZÁR IMRE

Összetartozás

„...NEM LEHET FELEDNI, NEM SOHA.

AMIG MAGYAR LESZ AZ EMLÉKEZET

HOGY VOLT NEKÜNK EGY ORSZÁGUNK É FÖLDÖN,...

HOGY MIAK VOLT A LEGSZEBB KOSZORÚJA EURÓPÁNAK,...

MINDIG, MINDIG GONDOLJUNK REÁ.

JUHÁSZ GYULA

Tisztelt Olvasó!

Szólláth Tibor

Amikor ehhez az íráshoz készülődve azon gondolkodtam, hogy miként rajzoljam meg gondolataim ívét, eszembe jutott egy álmatlan éjszaka, életemben az első (mivel híresen jó alvó vagyok). Egy 2002. április 22-ei éjszaka, amikor is egyszerűen képtelen voltam elaludni, hánykolódtam, forgolódtam, mert azt éreztem, hogy valami olyan történt, aminek nem lett volna szabad megtörténnie. Egy számunkra korábban ismeretlenül sikeres kormányzás után Orbán Viktor és a magyar nemzetben gondolkodók elveszítették a választást.

Jött a Medgyessy–Gyurcsány–Bajnai-féle nyolc év, ami felért egy tatárjárással, csúcsán 2006 októberében a lángokban álló tévészékházzal, Budapest utcáin a vérző emberekkel, a meggyalázott 50. évfordulóval.

Majd jött 2010 tavasza, az első kétharmados győzelemmel és a végletekig kényszerek közé szorított kormányzati lehetőséggel. Parlamenti képviselőként volt „szerencsém” hallani testközelből azt a maró gúnyt, amivel a leköszönő csinovnyikok, élükön az MNB akkori elnökével, arról értekeztek, hogy csak nem képzeljük, hogy itt van bármi mozgástér? Vegyük tudomásul, hogy az ország

csődben van, kérjünk kegyelmet a pénzvilág uraitól, és ha „jól viselkedünk”, de csakis akkor, számíthatunk kegyelemre,

illetve kegyelemkenyérre. Ma is fülemben hallom Miniszterelnök Úr szavait, aki feltette számunkra is a kérdést: elfogadjuk-e a feltétel nélküli megadást, vagy elkezdünk egy olyan nemzetépítést, amely lehetőség legutóbb Szent Istvánnak és IV. Bélának adatott meg?

Szerencsére a keskenyebb és nehezebb utat választottuk, ami szembe-

ment minden korábbi gyakorlattal és IMF szakértői véleménnyel. Az ezen az úton megtett alig több mint tíz év után a kárpát-medencei magyarság számára egy teljesen új perspektíva kezd kibontakozni. A győztes magyarok perspektívája, amely életérzés csak ritka vendég volt nálunk az elmúlt századokban.

Mindez úgy, hogy az ellenzék tíz év leforgása alatt nem talált egyetlen célt vagy eredményt sem, ami mellé képes lett volna felsorakozni. Megdöbbenve néztem testközelből mindazt a magyar érdekek elleni politizálást, amin átsütött a pénz- és hatalomvágy. Ezért is volt könnyű a döntés számomra, amikor 2014-ben az volt a kérdés, hogy a parlamenti vagy az önkormányzati munkát választom. Azóta távolról figyelem csak az évek során még gátlástalanabbá váló támadásokat a magyar érdekek mellett egyre határozottabban kiálló kormányzati politika ellen. Már a célokat sem tagadva és egyértelműen kiszolgálva a világuralomra törő nagytőke érdekeit. Ez nyílt hazaárulás! Gárdonyi örökbecsű regényében, az *Egri csillagokban* Hegedűs főhadnagyot ennél kisebb súlyú ügyért vonják felelőségre!

Meglátásom szerint csak a vak nem látja, mert már nem is titkolják, hogy céljuk az általunk ismert kétezer éves európai kultúra és hagyományos értékrend teljes megsemmisítése.

Létrehozva egy olyan világot, ahol a normalitás és a deviáns viselkedési formák helyet cserélnek. Ne felejtjük: bár száz éve volt, mégis megdöbbenő a hasonlat Károlyi Mihály ténykedése, a Tanácsköztársaság és a mai magyar ellenzék tevékenysége között. Ugyanúgy idegen érdekeket követve működnek, egy pillanatra sem törődve

a magyar emberekkel. Az az érzésem, hogy ahogyan száz éve mindez a trianoni országvesztéshez vezetett, úgy most egy esetleges választási kudarc újabb nemzeti tragédiához vezetne. Ma is aktuálisnak gondolom, hogy aki magyarként nem állja meg a helyét, Emberként sem sokat ér.

Eljutva mondandóm lényegéhez, pártállástól függetlenül kérek minden magyar érzésű, európai értékekben gondolkodó embert, ne hagyjuk tönkretenni azt a világot, amit örököltünk, és amiért az elmúlt ezer évben Magyar Hősök milliói adták akár az életüket is! Arra kérek mindenkit, tegyük félre minden valós vagy vélt sérelmünket egy szent cél érdekében, amely nem lehet más, mint megőrizni Szent István országát. Persze most sokan sorolhatnák, hogy mit kellett volna másképp tenni az elmúlt bő tíz évben. Ebben sokszor van is igazság, de a dolog természeténél fogva egyetlen kormányzás sem lehet tökéletes, mivel emberek végzik. De merem állítani, nincs másik politikai erő, hibáival együtt is, aki a magyar és egyetemes európai értékrend megvédésére képes Magyarországon.

Nem szeretnék egy újabb álmatlan éjszakán azon gondolkodni, hogy ha képesek lettünk volna sérelmeinket félretenni, akkor nem következett volna be a „második pozsonyi csata”. Az első a magyarság megmaradását jelentette a Kárpát-hazában, egy vesztes második már a vesztünket jelentheti. Mert ne legyenek illúzióink, a zászlón ugyanaz lesz a felirat: „A magyarok kiirtásának!”

Térjünk észre, míg van kellő időnk és erőnk, hogy mindezt megakadályozzuk!

Isten segítsen! ■

Hagyomány, tisztesség, kezdeményezés

Uri Dénes Mihály

Egy közösség vitalitásáról annak kezdeményezőképesége árulkodik. A honi közéletben hosszú ideig egyeduralmú mintakövető gyakorlat a kezdeményezés helyett sokáig a pusztát átvételt részesítette előnyben. Ez a gyakorlatban a nyugati mintakövetés konszenzusosságát jelentette, vagyis azt, hogy a jó politikai, társadalmi rendről, eszmei alapokról alkotott vélemények origója az volt, hogy azok miként jelennek meg nyugaton.

Ennek megvoltak a maga okai: a keresztény, konzervatív, nemzeti és polgári tradíciók mintáinak, kulturális történeteinek hagyományfolytonossága a több évtizednyi szocializmus alatt megszakadtak. Hogy az utóbbi időszakban a mintakövetést a mintaadás, illetve a mintakövetés vonatkozta-

tásai pontjainak megváltozása váltotta fel, azzal magyarázható, hogy az említett folytonosság helyreállítását nem lehetett pusztán a réginek

a folytatásával elérni. Ahogyan Ernst Jünger fogalmaz: az „örökség megőrzésének pusztai igénye nem elegendő.” A folytonosság helyreállítása egyszerre követelte meg a mintakövetést és a mintaadást, amely egyszerre mind a hazai hagyományok revitalizálását is jelentette.

Hajdúnánáson a rendszerváltás 2010-ben kezdődött, hangzott el valamikor a kétezer-tíz évek elején. Ennek a mondatnak a többértelműségéből a kezdeményezőerőt érdemes kiemelnünk. Mert ami azóta jellemzi a várost, mindenekelőtt ezzel az erővel jellemezhető: felsorolni is nehéz, mennyi minden történt a mögöttünk hagyott évtizedben. A város történetének újra felfelé ívelő szakaszában

vagyunk, amelynek a Kendereskert, a Bocskai Korona, a közétkeztetés átalakítása, a családok támogatása, a gyümölcsfaosztási program, az egyre erősödő együttműködés a Debreceni Egyetemmel stb. fontos útjelzői.

1998. július 17-én, majdnem napra pontosan huszonhárom évvel ezelőtt jelent meg először a *Hajdúnánási Polgár* című lap, amelynek kiadója akkor a hajdúnánási Polgári Kör volt – mintegy négy évvel megelőzve a polgári körök alapításának hullámát. A lap beköszöntőjében a szerkesztőség így fogalmazott: „Szeretnénk megmutatni, hogy létezik ebben a városban egy olyan cselekvésre kész erő, amelynek jel-szava a tisztesség és a tisztelet.”

A *Nánási Polgár* nem jogutódja a *Hajdúnánási Polgárnak*, de értékrend-

tásai pontjainak megváltozása váltotta fel, azzal magyarázható, hogy az említett folytonosság helyreállítását nem lehetett pusztán a réginek

beszéd fókuszában álló, manapság kissé háttérbe szorult *polgári* értékrendet kívánjuk erősíteni. Hogy mit jelent polgárnak lenni, éppoly nehéz kérdés, mint hogy mit jelent „európainak” lenni. Bizonyosan jellemvonása a polgárnak az említett tisztesség és tisztelet, amiként a hagyományokkal szembeni alázat, de a kezdeményezés képessége is. Az a tudat, hogy annak a nagy európai (nyugati) kultúrának a részese, amelyet ma paradox módon éppen a benne zajló destruktív folyamatoktól kellene megvédenie.

S végül annak a tudata, hogy az a hagyomány, melynek talaján áll, egyszerre magyar és európai, és egyszerre kötődik szűkebb pátriánkhoz, a Hajdúsághoz, Hajdúnánáshoz. ■

„Sok ember áldozott pénzt, időt, figyelmet az összeomlás előtti Magyarországon magasabb szellemi erőfeszítést követelő irodalomra és művészetre; arányszám szerint talán több is, mint a környező államokban vagy a gazdagabb és műveltebb nyugati országokban.

[...] élt egy viszonylagosan jelentős emberréteg hazámban, melynek számára fontos volt az irodalom, a műveltség. Az arisztokraták ebben az időben már elvesztették a műveltségpártoló osztály történelmi szerepkörét; de a polgárság, különösen a felvidéki és erdélyi polgárság s a vidéki zsidóság őszinte hittel, áldozatkészséggel fordult minden magyar szellemi teljesítmény felé. Mikor az első világháború után az ezeréves ország testéről a trianoni békeszerződés lehasította az erdélyi és felvidéki területeket, éppen az a műveltség-hordozó társadalmi osztály vált ki a nemzeti élet együtteséből – egy osztály, amelynek tradíciója és öntudata volt szerepéről, tudott arról, hogy ő hivatott hívni, éltetni, pártolni a magyar kultúrát.”

(Márai Sándor: *Hallgatni akartam* [1950] Helikon Kiadó, Budapest, 2013. 23–24. Részlet.)

Közös nevező

Kocsis Áron

A törtek összeadása során a közös nevezőre hozás az első lépés az eredmény eléréséhez. Ugyanez igaz az emberek világára is. Kompromisszumos megoldás ez, hiszen az egymástól különböző számlálókat, változókat valahogy közös alapra kell állítani. A magyar kultúra, identitás kérdésében is hasonlóak a tapasztalataink. Ahhoz, hogy magyarságról, magyar öntudatról tudjunk párbeszédet folytatni, „számlálókbeli” különbözőségeinket közös nevezőre kell állítani. Kell, hogy legyen közös alap, amely mindannyiunk számára elfogadható, elismert, amely összeköt minket, és nem elválaszt. Az, hogy mi a magyar, azt bizonyosan sokféleképpen „számláljuk”. Más ez az anyaországban és határon túl, más ez nemzetállami keretben és kisebbségben, diaszpórában. Sokszor más lehet a történelmi, világnézeti „kultúrétékrend-számláló”, de kell, hogy legyen közös nevező.

Közös nevezője lehet tört-magyar-ságunknak szimbólumaink, értékeink sora. Bizonyos, hogy sokunk szíve dobban, meghatottság fog el minket a nemzeti ünnepek emelkedettségékor. Elragad bennünket a szurkolói lelkesültség a magyar himnusz felcsendüléskor, amikor sportolóink felállnak a dobogóra. Talán Ady, Petőfi, Lackfi, Faludy sorait olvasva ízlelgetjük a magyar szavak ízét, friss ropogósságát. Máskor meg magyar étel, ital zamata örvendeztetni testünk és lelkünk. Lehet, elzsongít a népzene, a tánc lendülete, és szívmengető a magyar nóta és sláger dallama. Lehetnek ezek mind közös alapvetésünk, de tudnunk kell a test, a gyomor szintjéről felemelkedni a szív, lélek, értelem magasságába.

Közös nevező lehet a művészet

szimbólumainak sora. Megtalálhatjuk azokat a jelképeinket, amelyek összekötnek bennünket. Üzenetükben hordozzák népünk történelmét, karakterét, ugyanúgy fontosak városon és vidéken, határon innen és túl. A magyar államiságot, a magyar szabadságszeretetet, az összetartozást talán leginkább a Szent

Korona és a turul jeleníti meg. A turul szimbólumát Kárpát-medence-szerte 264 köztéri szobor formálja meg Székelyföldtől Burgenlandig, Felvidéktől Délvidékig. Ősi totemállata, legenda lény a magyar eredetmondának a turulmadár, amely a történelmi emlékezet, jelképrendszer ikonikus

Sokan sokat tettünk, teszünk a nemzet sorsának formálásáért.

szimbólumává lett. Anonymus és Kézai Simon is megőrizte az Álmos születéséről szóló elbeszélést, amikor Emesére, a várandós édesanyára kiterjesztett szárnyú sólyom szállt, hogy védelmezze, isteni kiválasztását megerősítse. Egy levéldiai eredetű monda szerint a magyarok állataira támadó sasokat egy turul kergette el, amelyet követve aztán a nép eljutott mai hazájába. A későbbi korok közös tudatában a turul, mint a magyarság jelképe, háttérbe szorult, de a sas/sólyom tisztelete, bátorságot hordozó üzenete megmaradt. A Millennium ideje állítja újra a magyar identitás és kultúra homlokterébe. Az államformáló magyarságtudat megerősödésének, a hangsúlyozott nemzeti karakterisztikának jelvényévé lett a kiterjesztett szárnyú ragadozó madár alakja. A budai várban, a bánhidai hegyoldalon, a tiszaujlaki síkon egya-

ránt hirdeti a magyar nép erejét és lendületét, határok felé emelkedő egységét.

Sokan sokat tettünk, teszünk a nemzet sorsának formálásáért ebben a városban is. A ránk bízott feladatok, küldetések teljesítésében egyénként, de közösségként is szükséges, hogy belső lendület, erő, szilárd meggyőződés vezessen minket. Talán, mint a legendák mitológikus lényének, a turulnak, úgy nekünk is van, hogy üzenetet kell átadni, amely túlmutat rajtunk, amikor nem a hírvivő áll a középpontban. Bizonyosan szükséges sokszor, hogy védelmező módon szárnyunkat kitarjuk, hogy a ránk bízottakat megóvjuk. Máskor pedig talán a példa és iránymutatás a feladatunk. A belső elkötelezettséget erősítheti egy köztéri alkotás plasztikus volta, a maga valósága, amely bátorít, emlékeztet felelősségünkre, egységtörekvéseinkre, a nemzet szétszakítottságának felszámolására. Felülről kapott erőnk és tehetségünk, a belülről fakadó elkötelezettségünk, egymás iránti jóakarunk tegyen késszé bennünket, hogy megtaláljuk a legnagyobb közös nevezőt. ■

Gondolatok az összetartozásról

Csiszár Imre

Vannak dolgok az életben, amelyeket magától értetődőnek tartunk. Olyan részei mindennapjainknak, amelyek jelenléte szinte fel sem tűnik – csak akkor, amikor többé már nincsenek ott. Mint a levegő, amely egészen addig észrevehetetlen, amíg el nem fogy.

Az elmúlt másfél évben mindannyian megtapasztalhatuk, hogy mit jelent

Az összetartozás érzete és tudata a magyarság egyik legnagyobb erőssége.

az elszigeteltség. A koronavírus terjedése, a bevezetett kijárási korlátozások és az emberek közötti személyes találkozások fertőzésveszély miatti minimalizálása mindannyiunkat nehézségek elé állított. Aki szerencsésebb volt, az közvetlen családtagjaival, szüleivel, gyermekeivel, testvéreivel egy háztartásban vészelhette át az elmúlt időszakot. Sokaknak azonban ez nem adatott meg: számos embertársunk teljes magányban, a családtagokkal csak telefonon vagy interneten érintkezve töltötte az utóbbi hónapok tekintélyes részét. Elszigetelve, magányosan, várva és vágyva az emberi kapcsolatokat, a viszontlátást, a találkozást.

Szimbolikus, hogy a koronavírus-járvány első hulláma a trianoni békediktátum centenáriuma érte hazánkat, a világ magyarságát és a világ egészét. Egy olyan nemzeti tragédia évfordulóján, amelynek eredményeként magyarok milliói kerültek az ország határain túlra. Ők változatlan helyen laktak, miközben hatalmasat fordult körülöttük a világ. A nyugodt élet, a szabadság, a biztonságérzet hirtelen semmivé vált, a közösségi lét helyébe az elszigeteltség lépett.

Az elmúlt másfél évben az egész magyar egészségügyi rendszer azért küzdött, hogy az ország úrrá lehessen a járványon. Rendkívül felkészült szakemberek emberfeletti munkával

dolgoztak azért, hogy megmentsek a betegeket, és az élet visszatérhessen a rendes kerékvágásba. Munkájukért minden magyar ember hálával és köszönettel tartozik. Áldozatuk nem volt hiábavaló: ha lassan és óvatosan is, de az elszigeteltség falait lebonthatjuk, újra találkozhatnak a nagyszülők unokáikkal, vagy a távol élő

jóbarátok egymással, újra lehetőségünk nyílik arra, hogy addig ismeretlen emberekkel találkozzunk. Megtanultuk értékelni az együtt eltöltött időt, egymás társaságát. A veszteségek okozta fájdalom örökké velünk él majd, de lehetőségünk nyílik újra megtanulni örülni a közös perceknek, a szabadságnak – egymásnak.

Az orvosok úgy tartják, hogy a koronavírus kezelésére nem lehet protokollokat kidolgozni. Minden eset más és más, nem lehet sablonokat alkotni. A nagy lelki traumák esetében sem lehet általánosan érvényes megoldásokat találni.

Amikor 101 éve a Nagy-Trianonkastélyban aláírták a békeszerződést, és magyarok milliói kerültek idegen országokba, honfitársaink csak egymásra számíthattak. Élhetek bárhol a világon, biztosak lehetek abban, hogy a nemzet összetart. Fájdalmuk közös volt, de együtt keresték a megoldást is, a továbblépés lehetőségét. Az I. világháborút követő években a

körülmények egyáltalán nem voltak egyszerűek, de az emberek támogatták egymást. Sokan éltek nehéz helyzetben, de a nemzeti kultúra, a közös örökség megőrzése mégis összekötötte őket.

Ez a közösség, az összetartozás érzete és tudata a magyarság egyik legnagyobb erőssége. A világ minden táján biztosak lehetünk abban, hogy az értékeink, a hagyományaink között. Ezt nem tudja elvenni semmi: sem történelmi tragédia, sem világjárvány. De a kulturális örökségünk csak akkor maradhat meg, ha a közösség összetartozását is fenn tudjuk tartani. Ezért is kell minden nap újra és újra felépíteni a hidakat határokon át, a kapcsolatokat ember és ember között. Ha az elmúlt évszázad sem tudta megtörni a magyarságot, a magyarok közösségét, akkor bátran hihetjük: közösségünk mindörökké fennmarad, közös jövőnk pedig a múlt értékeire építhetjük. ■

Karantén

Nagyné Juhász Krisztina

Az elmúlt egy évben, a koronavírus-járvány időszakában hihetetlen tapasztalatokat szerezhettünk szociális szakemberként és magánemberként is. Régi életünkben is voltak nehézségek, problémás helyzetek, de olyan időszak még nem, hogy teljes életünk és életmódunk szöges ellentétbe kerüljön az addig megszokottakhoz képest. A sokszor elhangzott mondat – Az életünkben egy biztos és állandó: a változás! – ebben az időszakban még inkább értelmet kapott. Sok munkahely *home office* foglalkoztatásra, a köznevelési intézmények online oktatásra tértek át, nagyon sok család maradt hosszú időre otthon. Az elrendelt veszélyhelyzet, amely új és ismeretlen volt mindannyiunk számára, sokakat töltött el fokozott érzelmi állapottal, szorongással, reménytelenséggel, a bizonytalanság érzésével. Éppen

ezért az egyik legfontosabb teendővé vált a lelki egészség megőrzése járvány idején, amelyben leglényegesebb szerephez a pozitív gondolkodás jutott, hogy ne lássuk mindenben a rosszat, igyekezzük a jót megkeresni. Egyfajta öngondoskodásról van szó, amely során egyszerűen azokat a tevékenységeket (filmnézés, olvasás, zenehallgatás, sütés-főzés stb.) végezzük, amelyeket szeretünk.

Nagyon fontos a kapcsolatok tartása és ápolása, még akkor is, ha mindez csak online formában történik meg. Ha mi is és mások is törődnek velünk, az megerősíti a biztonságérzetünket, hogy nem vagyunk a nehéz helyzetben egyedül, és könnyebben találhatunk megoldásokat a problémáinkra. A rászoruló személyek támogatása nemcsak a támogatót, hanem a támogatottat is megerősíti mentális egészségében, ahogyan a másik felé fordulva odafigyelést és segítő szándékot nyújt. Saját magunkon is segítünk a negatív spirálból való kikerüléssel, és ugyanakkor embertársainkon is segítünk, pozitív példákkal inspiráljuk őket. Ez az Én-helyzetből egy Közös/ségi helyzetet teremt, amelynek mindenki részese lehet.

Bizakodjunk abban, hogy az egyéni és közösen is átélt pandémiás helyzetből hamarosan kiszabadulunk, visszakapjuk a régi életünket és találkozhatunk rég nem látott embertársainkkal. ■

Bizakodjunk abban, hogy az egyéni és közösen is átélt pandémiás helyzetből hamarosan kiszabadulunk, visszakapjuk a régi életünket és találkozhatunk rég nem látott embertársainkkal. ■

„Az értelem és a szívjóóság nincs ahhoz kötve, ki milyen házban született. Kunyó is adhat kiváltságot egy népnek épp úgy, mint a palota. Az a ház, amelyben 1845. karácsony másnapján fiú gyermeket szült Nemes Juliánna, a Csohány Zsigmond úr felesége, még ma is áll a Zrínyi utcán.

A város legtehetősebb családjainak egyike mindent megtett, hogy az utód megkapja mindazt, ami őt megilleti. Jól működő elméje, tisztán látása arra ösztökölte a családot, hogy a fiúból »valaki« legyen. Így, miután elvégezte az alap- és középiskoláit, továbbment. Tudása és szorgalma nem maradt parlagon. Jogi diplomával a zsebében tért haza városába, ahol 37 éves korában már főjegyző és a betegeskedő Nagy Sándor helyett polgármester. A város legmagasabb tisztségére 1884-ben választották meg. [...] Tetteit, munkásságát nehéz lenne ily röviden felsorolni, így csak a legfontosabbakat idézem. 1884. Befut az első vonat. Az ő munkássága alatt bonyolódott le a föld tagosítás óriási munkája. Ekkor osztottak ki két temetőt, az Új Alsót és az Új Felső. [...] Ekkor épült a gimnázium régi épülete (1890) és a ma is meglévő (1906). 1895-ben adták át a Bocskai Vendéglőt, a mai Művelődési Központot. A XX. század fordulóján a Takarékpénztárat és a kaszinót, majd 1909-ben a Járásbíróság épületét. De az ő idejében szentelték az új római katolikus templomot és iskolát is. (1896) Ekkor lett méntelepe a városnak (1895) és Vágóhidja (1898). Az ő munkássága alatt nevezték el hivatalosan az első utcákat városunkban, csináltak téglajárdát, s kezdték meg a fúrott kutak készítését is.”

(Draviczky Imre Csohány Lászlóról, aki 1884 és 1915 között volt a város polgármestere. Draviczky Imre: *Hajdúnánás földrajzi nevei. Határ. Város.* Hajdúnánás, 1990. 214–215.)

Aktualitások a nyelvvizsgadíj visszatérítése kapcsán

Lakatos Ádám

Az idegen nyelvek ismerete egy olyan fontos készség, mely napjainkban erősen meghatározza a munkáltatói piacon való elhelyezkedésünket, továbbá növeli az élet egyéb területein szükséges versenyképességünket is. Nem meglepő tehát, hogy felsőfokú tanulmányok elvégzéséhez legalább egy középfokú nyelvvizsga megléte szükséges.

Magyarországon többféle vizsgatípusból választhatunk, azonban minden államilag elismert nyelvvizsgabizonyítványnak meg kell felelnie az EU követelményeinek, így nehézségi szintjük azonos. Az egyes típusok között viszont különbség van abban, hogy a feladatok milyen arányban és a vizsgázó mely készségére fektetik a hangsúlyt. Ezek mellett megkülönböztetünk egynyelvű és kétnyelvű vizsgákat. Azt, hogy kinek melyik típusú nyelvvizsgát érdemes választania, tanácsos még a felkészülés elején mérlegelni. Ezt

egyébként nagyban befolyásolja, hogy milyen indítatásból szeretnénk vizsgázni. Más típusú vizsgára lesz szüksége annak, akinek csupán a diploma megszerzése a cél, mint annak, aki külföldi tanulmányokban gondolkodik. Tapasztalatból tudom, hogy a nyelvvizsgára való felkészülés számos pluszköltséggel jár. A középfokú nyelvvizsga sikeres teljesítéséhez sok esetben nem elég a középiskolai tananyag.

Ebből következik, hogy legtöbbször további, konkrétan a nyelvvizsga-felkészítéssel foglalkozó magánórákat kell igénybe venni, emellett olykor szükségessé válhat egyéb könyvek és hanganyagok beszerzése is az otthoni

gyakorláshoz. Ezek értelemszerűen tovább segítik a felkészülés hatékonyságát, de egyben a vizsgázó költségeit is növelik.

Nem kérdéses tehát: nincs könnyű dolga a nyelvvizsgázóknak. Ezen segít a kormánynak az a határozata, melynek köszönhetően 2018. január 1-től visszaiigényelhető az első sikeres nyelvvizsgadíj.

Kik számára elérhető a támogatás? Fontos kitétel mindenki számára, hogy a vizsga napja 2018. január 1-je utánra

essen, valamint hogy az igénylő először jelentkezzen a visszatérítés lehetőségére.

A támogatást igénybe veheti minden olyan, 35. évét be nem töltött személy, aki sikeres komplex nyelvvizsgával, honosított nyelvvizsgával, vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik. Bizonyos esetekben a 35 év feletti korosztály részére is igényelhető a támogatás, így például akkor, ha az illető csecsemőgondozási, gyermekgondozási díjban részesült, és a bizonyítványán feltüntetett dátum 2020. június 30-a utáni. A visszaigényelhető összeg a mindenkori minimálbér 25%-a, mely nemrég tovább emelkedett, így

2021. február 1-től egészen pontosan 41.850 Ft.

A veszélyhelyzetből adódóan a közel-múltban további engedmények léptek életbe, így például azok a személyek, akik 35. életévüket ebben az időszakban töltötték be és az első sikeres nyelvvizsgájukról kiállított nyelvvizsgabizonyítványon lévő vizsganap 2020. december 31-ig terjedő időszakra esik, szintén jogosultak a visszatérítésre. Ez a helyzet áll fenn abban az esetben is, ha az illető az újonnan meghirdetett veszélyhelyzet

kihirdetése (2020. november 4.) és annak megszűnése között tölti be a 35. életévét, valamint a nyelvvizsga-bizonyítványán feltüntetett vizsganap a 2021. június 30-ig terjedő időszakra esik.

Mi a teendőnk tehát, ha igénybe szeretnénk venni ezt a támogatási formát? Először is fontos, hogy kérjünk számlát a saját nevünkre a vizsgadíj befizetésekor. Sikeres középvagy felsőfokú vizsga esetén várjuk meg a bizonyítványunk megérkezését. Ezt követően töltsük ki a papíralapú vagy elektronikus űrlapot, csatoljuk a szükséges mellékleteket, és végül kérelmünket küldjük el a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóságához.

Fiatalként én is azt tapasztalom, hogy ezek az engedmények nagyban hozzásegítik kortársaimat az első nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzéséhez. Ösztönzően tud hatni a gyakorlás során is, hisz ebből az összegből nemcsak növelhetjük annak hatékonyságát, de gondolkodhatunk azon is, hogy miként pihenjük majd ki a felkészülés fáradalmait. ■

Jogi Kis-okos: Az Ügyfélkapu, 1. rész

Dr. Kis Ágnes

tében EGT-s személyazonosító igazolványt vagy útlevelet, EGT-országokon kívüli külföldiek esetén útlevelet kell bemutatni a regisztrációhoz.

A legfontosabb, hogy meg se forduljon a fejünkben, hogy ez nekünk túl bonyolult. Mi szükséges a személyesen történő

A magyar kormányzat elektronikus azonosító- és ügyfélbeléptető rendszere 2005-ben indult útjára, és természetesen folyamatos fejlesztéssel érte el a mai, jóval áttekinthetőbb felületét. Az Ügyfélkapu a magyar állam azon elektronikus rendszere, amely lehetővé teszi az e-ügyintézkést hazánkban. Keressük fel az alábbi webhelyet: https://magyarorszag.hu/szuf_fooldal#fooldal. Az Ügyfélkapun keresztül a felhasználók biztonságos online kapcsolatba léphetnek az e-szolgáltatásokat nyújtó állami szervezetekkel. Ahhoz, hogy használni tudjuk az Ügyfélkaput, létre kell hoznunk a személyes ügyfélkapus azonosítónkat. Ezt bármely természetes személy megteheti. A személyes ügyfélkapus azonosító létrehozása egy regisztrációs eljárás, amelyet az ügyfél kezdeményezhet személyesen bármelyik regisztrációs szervnél (okmányirodában, kormányablakban, a NAV központi ügyfélszolgálatán, külképviseleteken) vagy elektronikusan, 2016. január 1-jét követően kiállított érvényes személyazonosító igazolvány birtokában az ugyfelkapu.gov.hu/regisztracio/regEszemelyi felületen. Az Ügyfélkaput nem csak magyar állampolgárok használhatják. EGT-állampolgárok ese-

Ügyfélkapu regisztrációhoz? Az Ügyfélkapu nyitására személyes azonosítás szükséges, mely az alábbi okmányok egyikével lehetséges: személyazonosító igazolvány vagy útlevél, vagy 2001. január 1. után kiállított (kártya formátumú) vezetői engedély. A 14–18. év közötti személy – az általános szabályok szerint – önállóan is regisztrálhat Ügyfélkaput. A 18 év alatti, valamint a korlátozottan cselekvőképese személyek azonban az Ügyfélkapu segítségével igénybe vehető szolgáltatásoknak csak korlátozott körét használhatják, mint például felvételi jelentkezés, TAJ-szolgáltatások, időpontfoglalás. Személyes megjelenéssel több ügyfélkapus hozzáférés is igényelhető, de a második (és minden további) regisztráció létrehozása már nem ingyenes. A regisztráció díja a mindenkor általános tételű eljárási illeték összegével megegyező igazgatási szolgáltatási díj.

Új információ, hogy a kormányablakokban és okmányirodákban 2021. május 25-étől újra fogadják az időpontfoglalással nem rendelkező ügyfeleket is. A személyes ügyintézés során – a járvány terjedésének megakadályozása érdekében – továbbra is be kell tartani a szükséges óvinté-

kedéseket. Egyidejűleg megszűnik az azonosítás nélküli online időpontfoglalás lehetősége.

Szükségünk lesz egy érvényes e-mail címre, meg kell adnunk egy nehezen kitalálható felhasználónevet és jelszót, amely lehetőség szerint tartalmazzon kis- és nagybetűt, valamint számokat. Fontos tudni, hogy a felhasználónevünket és jelszónkat a saját biztonságunk és a visszaélések elkerülése érdekében ne adjuk át másoknak, illetve olyan helyen őrizzük (a papírra vetett adatokat), hogy illetéktelen személyek ne férjenek hozzá. A kormányzati portálon számos olyan szolgáltatást találhatunk, amelyet kizárólag ügyfélkapus azonosítás után vehetünk igénybe. Ilyenek például a NAV eBEV-szolgáltatások, az OEP/NEAK TAJ-szolgáltatások, a Belügyminisztérium Webes Ügysegéd alkalmazása stb. A teljes szolgáltatási listát itt lehet elérni: https://magyarorszag.hu/szuf_osszes_szolg_lista.

Szeretnék néhányat ezek közül az olvasó figyelmébe ajánlani. A Központi Azonosítási Ügynök (KAÜ) azonosítási szolgáltatás (ügyfélkapus regisztráció, e-személyi vagy részleges kódú telefonos azonosítás) elérésével rendelkező természetes személyek vehetik igénybe a földhivatali szolgáltatásokat. Az ingatlankezeső szolgáltatással lekérdezhető és megtekinthető a tulajdonlap-másolat, térképmásolat, társasházi információk. A lekérdezést követő tíz hónapban a lekérdezett dokumentumok díjmentesen elérhetők a felületen.■

Covid után

Dr. Bencs József

A Covid-19-megbetegedésből felépülők közel egyharmada hosszan fennmaradó tünetektől, tartós egészségkárosodástól szenved. Ez főként a légzőszerveket érinti, de a koronavírus nemcsak a tüdőt támadja meg, hanem a keringési rendszert, a veséket, az idegrendszert és egyéb szerveinket is, így a poszt-Covid-szindróma tünetei szerteágazóak és hullámzóan jelentkeznek. Az egyik nap magát fitnek és erősnek érző betegnél akár másnapra is jelentkezhet erős fáradtság, vagy visszatérhet a fulladás, hőemelkedés.

Poszt-Covid-szindrómának nevezük a betegség kezdete után 4-6 hetet követően fennálló vagy kialakuló és elhúzódó, változó panaszok, tünetek együttesét, amikor a vírust már nem lehet kimutatni a szervezetben, a beteg már nem fertőz. A betegek állapota idővel javul, de ez mindenkinek a saját tempójában történik, és sajnos nem lehet megmondani

Szinte minden poszt-Covid-szindrómás betegnek van valamilyen mentális tünete.

a tünetekkel küzdő betegnek, hogy pontosan mekkora időtartamot követően várható a gyógyulás. Előfordulhat újrafertőződés is, főként a mutáns vírusok miatt. Fontos ennek megelőzésére a járványügyi szabályok betartása és a védőoltás beadatása.

A légszomj, fulladásérzés olykor meglehetősen hosszú idő alatt rendeződik, mivel a gyulladt tüdőben hegesedési folyamat zajlik. A legkisebb terhelésre légszomj, nehézlégzés lép fel, szinte állandó a köhögés. Számos beteget gyötör továbbra is krónikus, egész testre kiterjedő fáradtság, folyamatos izületi, izom-, fej- és torokfájás, mellkasi nyomás, lapockák közötti fájdalom, szédülés, heves szív-

verésérzés, megnövekedett nyugalmi pulzus. Van, akinek a járás is nehezeze esik, az egyszerű napi feladatok is kimerítőek.

Szinte minden poszt-Covid-szindrómás betegnek van valamilyen mentális tünete. Általában hatalmas az alvásszükséglet, de előfordulhat álmatlanság is. A leggyakoribb a szorongás, általános aggodalom, mely sokszor testi tünetekkel, légzésproblémákkal, izomfeszüléssel társul. Tapasztható ingerlékenység, figyelem- és memóriazavar, megváltozott viselkedés, kialakulhat depresszió. Sok esetben pszichiáter, pszichoterapeuta segítségére lehet szükség. A kikapcsolódást és relaxációt elősegítő programok szintén jó hatásúak. Beszéljen érzéseiről családtagjaival, ismerőseivel. Ne izgassa fel magát túl-

ságosan, ha nehezen megy az a tevékenység, amit korábban könnyedén végzett el, és kerülje a felizgató híreket, műsorokat is. Előfordul lelassult, ködös agyműködés, tompaság, emlékezetvesztés. A szaglász és ízézés tartós hiánya, emésztési panaszok, hasmenés, étvágytalanság, hányinger, szájszárazság miatt könnyen alakul ki fogyás,

alultápláltság és kimerültség, ami lassítja a teljes gyógyulást.

Mit tehet gyógyulásáért, és milyen panaszok esetén ajánlott ismét orvoshoz fordulnia?

Ha poszt-Covid-szindrómára van gyanú, jelezze háziorvosának (különösen, ha kardiológiai, pulmonológiai alapbetegsége is van). Súlyos esetben azonnali orvosi kezelést igénylő stroke vagy szívritmuszavar, szívinfarktus, tüdőembólia léphet fel, fiataloknál is. Ez esetben rögtön hívjanak mentőt. Ha ezeket kizárták, hosszú rehabilitáció áll a poszt-covidos beteg előtt. A háziorvos szükség esetén megfelelő szakorvosi rendelésre utalja a beteget, vagy a poszt-Covid ambulanciára, ahol a tünetektől függően megfelelő protokollok alapján kap komplex kezelést.

A fertőzésből való lábadozás során az egyik leggyakoribb tünet a kimerültség, emiatt igyekezzen beosztani az erejét, hogy maradjon energiája a legfontosabb teendők ellátására. Iktasson be szüneteket, légszomj esetén azonnal álljon meg pihenni, tartsa magát a fokozatosság elvéhez.

A légzés könnyítésében segít, ha lazán ül, kissé előre hajolva. Álló helyzetben támassza meg a hátát és kissé dőljön előre. Gyakori és rendszeres szellőztetéssel gondoskodjék friss levegőről. Légzőtorna hozzájárulhat a szervezet megfelelő oxigén-ellátottságához. Kínzó köhögés enyhítésére igyon elegendő folyadékot, jó hatású a kellemesen meleg mézes limonádé vagy tea, inhalálás, és semmiképpen ne dohánnyozzon! ■

Városunk modern történelmi köntösben

Csiszár Imre – Forisek Péter

Több mint negyven éve, 1973-ban jelent meg az utolsó Hajdúnánás történetét feldolgozó városmonográfia. Az elmúlt évtizedekben számos kérdésben a történettudomány és társ-tudományai más nézőpontot képviselnek az akkor leírtakhoz képest, ezért időszerűvé vált egy új, korszerű összefoglalás elkészítése. A munkálatok két éve, 2019-ben kezdődtek, ám sajnálatos módon itt is közbeszólt a vírusjárvány. 2021 nyara azonban ebből a szempontból is az újrakezdés időszaka, ezért a város képviselői a Debreceni Egyetem kutatóival karöltve folytatták a monográfia összeállítását.

A tervezett tematikában részben az 1973-as kötethez hasonló fejezetek szerepelnek majd a modern kori történetírás legújabb eredményeivel kiegészülve. A kötet két nagy fejezetre bontható. Az 1900-as évek előtti időszakban a város és környékének földrajzi környezete és régészeti öröksége mellett természetesen szerepet kapnak a középkori emlékek és a város és a Hajdúság identitásképzésében fontos Bocskai-hagyomány, a hajdútelepítések, valamint a hajdúk élete a 17–19. században.

Az új- és modern kori Hajdúnánás története mellett a legfontosabb történelmi és emlékeztörténelmi események külön fejezeteket kapnak, így megjelenik a hajdúársadalomból a polgári társadalomba való átmenet, valamint azok az események, amelyek nemcsak Hajdúnánás, hanem a magyar történelem kiemelten kutatott időszakai is a 20. században. Önálló fejezetek emlékeznek meg a város első világháború alatti történetéről, külön kitérve az 1916-os székely menekültek befogadására. Ugyancsak önálló fejezetek foglal-

koznak a második világháborúval és a totalitárius diktatúrák üldözéseivel, a holokauszttal és az 1944. novemberi málenkij robot történetével, valamint mindkét esemény utótörténetével.

Egy alapvetően mezőgazdasággal és állattenyésztéssel foglalkozó közösség esetében szintén saját fejezetek mutat-

ják be a hajdúnánási mezőgazdaság, állattenyésztés, illetve az ezekre épülő kis- és nagyipar történetét, külön kitérve ezek rendszerváltás utáni újjáélesztésére, a Nánási Portéka mint márkanév születésére. A korábbi kötet folytatásaként az 1970-es évektől a rendszerváltás eseményein keresztül napjainkig követhetjük nyomon a városi eseményeket, amelyben olyan modern alfejezet is teret kap, mint például az Európai Unióhoz való csatlakozás utáni időszak gazdaságélénkítő elemei.

Helytörténelmi monográfiaként külön fejezetekben foglalkozunk a hajdúnánási egyház-, iskola- és

sporttörténelmi, hiszen a város valamennyi esetben olyan sajátosságokkal büszkélkedhet, mint például a

Az új- és modern kori Hajdúnánás története mellett a legfontosabb történelmi és emlékeztörténelmi események külön fejezeteket kapnak.

Kőrösi Csoma Sándor Református Gimnázium, amely a Debreceni Református Gimnázium partikulája immár több mint 350 éve, vagy a város híres szülötte, Hódos

Imre, az 1952-es

helsinki olimpián aranyérmes nyert birkózó. A kötet, a tervek szerint, 2022 folyamán jelenik meg.

Szerzői a Debreceni Egyetem kutatói és oktatói, akik a város helytörténelmi kutatóival közösen 2011 óta, évenként megrendezett konferenciákon mutatták be legfrissebb kutatási eredményeiket. ■

Nyílt levél Szólláth Tibor polgármesternek

Csiszár Imre

Hajdúnánás mindig olyan város volt, amely büszke volt múltjára, hagyományaira és azokra az általános értékekre, amiket ősei hagytak rá. A legősbibb hajdúvárosok egyikeként az idők viharában állva is megőrizte önazonosságát, függetlenségét és azt a magyar kultúrát, amely itt gyökerezett, itt bontakozott ki, s hatást gyakorolt az egész Hajdúságra.

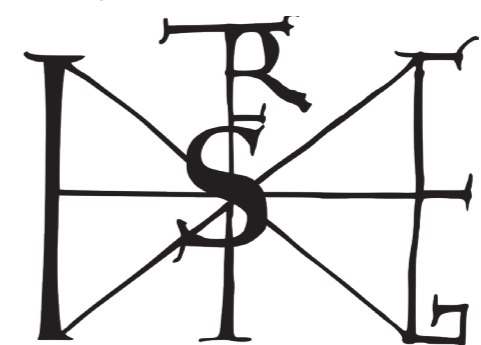
Az az életerő és alkotó energia, ami a Hajdúságban és itt, Hajdúnánáson is megnyilvánult, a fennmaradás és a megmaradás biztosítója volt. Az anyagi gyarapodásnak és a kiemelkedő kulturális teljesítmények születésének nem a belső erőforrások és a tehetség korlátai szabtak határt, hanem azok a külső körülmények, amelyek időről időre a pusztát létért való küzdelemre kényszerítették az itt élőket.

A külső fenyegetések a török kiűzéséig gyakoriak voltak, de a XVIII. század sem a nyugodt fejlődésről szólt, hiszen a hajdúk kiváltságainak megőrzése és a hajdúszabadság védelme hihetetlen energiákat emésztett fel. A XIX. század első évtizedeiben, a reformkor hajnalán a feudális maradványok felszámolása és a modern polgári fejlődés előfeltételeinek a megteremtése került előtérbe. S bár a hajdúnánásiak is féltve őrizték privilégiumaikat, felismerve a nemzet érdekét, a szabadságharc kitörésekor habozás nélkül fegyvert ragadtak a magyar szabadság kivívása érdekében. A cári intervenciót követően levert forradalom hű fia maradtak a világosi fegyverletétel után is, és passzív ellenállásba kezdtek. Az elnyomásnak csak a kiegyezés vetett véget, de az ezt követően indult általános gazdasági konjunktúra korábban

nem látott gazdasági és társadalmi fejlődést eredményezett.

Az első világháború kitörésekor Hajdúnánás fiait is csatába szólította a haza, és ők több száz éves hagyományait követve felelték a hívó szóra. A városban fennmaradt eredeti Bocskai-zászlók alatt indultak harcra, s így őseik szelleme is velük tartott. Mindkét világháborúban

helytálltak, de a város XX. századi megpróbáltatásai még csak ezután kezdődtek. A deportálások, a szovjet megszállás, a Vörös Hadsereg által hadifogolyként elhurcolt civil lakosság kálváriája, az 1956-os forradalom és a megtorlás, valamint az agrárium erőszakos kollektivizálása külön-külön is rendkívüli megpróbáltatást jelentett.

Hajdúnánás mindig nagy tiszteletben tartotta a hőseit. Nemcsak a nagy formátumú politikusokat, hanem azokat a névtelen hőseket is, akik háborúban estek el, és életüket áldozták hazájuk védelmében. Az első világháborúban elesett hajdúnánásiak emlékét a Hősök Temetője, az 1926. október 16-án felavatott Hősi Emlékmű és az 1934 májusában átadott Hősök Ligete őrzi.

Köztéri szobor állít örök emléket

Hajdúnánás főterén Kossuth Lajosnak, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc vezetőjének, a magyar polgári átalakulás egyik legelszántabb harcosának is. Ugyancsak köztéri szobrávan Bocskai István fejedelemnek, az 1604–1606-os szabadságharc vezérének is, akinek a hajdúk letelepítése és a város születése is köszönhető.

De vajon lett volna-e megmaradás, lett volna-e szabadságharc és lett volna-e hajdúszabadság az államalapítás nélkül? Minden későbbi esemény előfeltétele a magyarság fennmaradása volt. Azt, hogy megmaradtunk és ezer év elteltével is itt vagyunk, egy nyelvet beszélünk, saját identitásunk és egyedi, csak ránk jellemző kultúránk van, leginkább a magyar államot megalapító I. Szent Istvánnak köszönhetjük.

Tisztelt Polgármester Úr! A Hajdúnánási Polgári Összefogás tisztelettel javasolja, hogy nemzetünk nagyjai és a hajdúk nagy példaképei mellett államalapító Szent István királyunk emlékeztétét is köztéri emlékmű örökítse meg Hajdúnánáson. A Magyar Királyság, amit létrehozott, független, tekintélyes és erős államként csatlakozott Európához, amelynek meghatározó államává vált.

Áldott emlékű királyunk számára méltó elmélet állítani erkölcsi kötelességünk, hiszen népünk ezeréves történelme során számos alkalommal merített erőt Szent István példájából, s ez olyan örökség, amely mindörökké meghatározza hazánk identitását, és erkölcsi irányt mutat az utánunk jövő generációk számára is. ■

„Csak egy dolog van, aminek a kimondásához
igazi bátorság kell, és ez az igazság.”

(G. K. Chesterton)

IMPRESSZUM:

Kiadja a Hajdúnánási Polgári Összefogás.

Szerkeszti a szerkesztőbizottság. Főszerkesztő: Uri Dénes Mihály. Munkatársak: Csiszár Imre, Lakatos Ádám.

Technikai szerkesztő: Véber Zoltán.

A borító Girus Zsolt fotójának felhasználásával és engedélyével készült.